

การสื่อสารแนวคิดการกีฬาผ่านภาพการเล่นในงานจิตรกรรมฝาผนังไทย

นฤนาถ ไกรนรา

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าใจถึงแนวคิดเรื่องการกีฬาที่ปรากฏในงานภาพจิตรกรรมฝาผนังไทย รวมทั้งวิธีการสื่อสารภาพการเล่นในงานจิตรกรรมฝาผนังไทยในฐานะที่เป็นประวัติศาสตร์ของการสื่อสารการกีฬา โดยใช้กรอบแนวคิด 3 เรื่อง ได้แก่ 1) แนวคิดเกี่ยวกับจิตรกรรมฝาผนัง 2) แนวคิดเรื่องการกีฬา และ 3) แนวคิดเรื่องสื่อสารด้วยภาพ มาเป็นแนวทางในการศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลจากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ได้รับการขึ้นทะเบียนการอนุรักษ์ไว้กับฝ่ายอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนังและประติมากรรมติดที่ กองโบราณคดี กรมศิลปากร เมื่อ พ.ศ.2533 โดยเป็นงานที่เขียนขึ้นตั้งแต่ยุครัชกาลที่ 3 ปลายจนถึงงานในยุครัชกาลที่ 7 โดยแยกการวิเคราะห์ออกเป็นสองส่วน ได้แก่ 1) วิเคราะห์เนื้อหาของภาพการเล่น และ 2) วิเคราะห์วิธีการสื่อสารภาพการเล่นที่ปรากฏในงานภาพจิตรกรรมฝาผนังไทย

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาของภาพการเล่นที่ปรากฏในงานภาพจิตรกรรมฝาผนังไทย มี 7 ลักษณะ ได้แก่ 1) การต่อสู้ป้องกันตัว และการใช้อาวุธ 2) การแข่งด้านความเร็ว 3) การแข่งด้านสติปัญญา 4) การเล่นเป็นทีม 5) การใช้ทักษะการควบคุมและการทรงตัว 6) การเชียร์ และ 7) การเล่นแบบเด็ก

ในส่วนของวิธีการสื่อสารภาพการเล่นในจิตรกรรมฝาผนังนั้น พบทั้งหมด 3 วิธี ได้แก่ 1) การใช้ภาพแบบหยุดการเคลื่อนไหว 2) การจัดองค์ประกอบภาพแบบกลุ่ม และ 3) การนำเสนอผ่านลักษณะทางกายภาพของตัวละคร